

...

Vi river

...

ljudbarriärerna

omslagsfoto: PELLE KRONESTEDT / MIRA

text: HRF INFO

grafisk form och repro: GRAFFOTO AB, STOCKHOLM

tryck: ELANDERS GUMMESSONS, FALKÖPING, 2001

paper: MUNKEN LYNX

1 000 000
svenskar är hörselskadade.

En miljon
skäl att stödja HRF.

JOHAN FRANSSON, 11,
är gravt hörselskadad sedan
födelsen och har cochlea
implantat. HRF-medlem.
Foto: Hasse Eriksson

Upptäck möjligheterna

Ingen människa är en ö.

Vi behöver alla känna oss delaktiga – i familjen, på jobbet, i skolan, i samhället...

Alltså. Vi behöver kunna kommunicera.

Oavsett hörsel.

HRF:s vision är ett samhälle där hörselskador inte är hinder, där tillgänglighet är en självklar del av mångfalden.

Ett samhälle där ingen diskrimineras,

där alla kan delta i studier, arbetsliv och kultur,

där bra hjälpmedel är en rättighet, inte en fråga om inkomst.

HRF:s vision om en bättre framtid börjar i HRF.

I vår gemenskap ryms gamla och unga hörapparatbärare,

vuxendöva, tinnituskadade, menièresjuka,

CI-opererade och anhöriga.

Tillsammans är vi starka nog att riva barriärerna.

Tillsammans öppnar vi dörrarna.

Upptäck möjligheterna. Upptäck HRF.

ÅKE BROMAN, 42,
räddningschef, har tinnitus
och bär hörapparater
sedan nio år tillbaka.
HRF-medlem.
Foto: Lasse Fredriksson

HRF – ett förbund för alla

Mer än var tionde svensk är hörselskadad. Det är med andra ord vårt vanligaste funktionshinder. Det är också ett av våra mest förbisedda och ”osynliga” funktionshinder.

Vem du än är möter du förmodligen hörselskadade personer varje dag, även om du inte har märkt det.

Det är arbetskamraten som säger ”Va?” lite väl ofta, det är expediten som justerar sin hörapparat, det är gamla pappa som hör brus och pip när han försöker sova... Kanske har du själv nedsatt hörsel?

Se dig omkring så upptäcker du att vi är många. I alla åldrar. I alla yrken. I alla delar av vårt samhälle.

Ingen hörselskada är den andra lik.

Marie har god hjälp av hörapparater, medan Bosse är beroende av teckenspråk. Christer hör bra, men lever med tinnitus, och Gabriele är överkänslig för ljud. Lasse föddes med skadad hörselnerv, medan Barbro blev bullerskadad mitt i karriären.

De har alla olika liv, olika förutsättningar och behov. Men två saker har de gemensamt: alla är hörselskadade och alla är medlemmar i Hörselskadades Riksförbund, HRF.

” Jag behövde höra hemma någonstans ”

Ubah Robleh talade inte om sin hörselnedsättning när hon växte upp. I hennes somaliska familj var funktionshindret något som aldrig ventilerades.

Men så småningom upptäckte Ubah att hon verkligen behövde prata. Prata om hur det är att vara en hörselskadad tjej – med invandrarbakgrund.

Nu har Ubah Robleh, 29, äntligen hittat sig själv, genom bra rehabilitering. Och i dag försöker hon hjälpa andra att göra detsamma. I HRF.

– Det finns ju många som jag. Personer som känner att de inte är som andra hörselskadade, för att de är invandrare. Och som känner att de inte är som andra invandrare, för att de är hörselskadade. Vi behöver alla höra hemma någonstans.

Så 1999 startade Ubah HRF-gruppen Shiba -99 i Stockholm, för hörselskadade med invandrar-

bakgrund. Det har gett henne en helt ny självinsikt.

– Nu förstår jag hur mitt liv har varit och varför. Jag ser det dubbla handikappet, fördomarna, missförstånden... Och jag vill försöka göra något åt det, säger Ubah, som studerar till socionom.

– Det är därför jag är med i HRF; för att tillsammans med andra förbättra hörselskadades livsvillkor och öka mångfalden i samhället.

Birgitta Tell, 61, från Örebro känner likadant.

– Genom HRF kan jag göra min stämma hörd, både i min hemstad och i riksdagen. Ja, HRF försvarar mina intressen, och det känns tryggt.

Men det insåg hon inte förrän för ett år sedan. Innan dess kämpade Birgitta hårt för att klara av en krävande yrkeskarriär, utan att någonsin be någon annan ta hänsyn till hennes hörselnedsättning.

– Jag gick till ett HRF-möte utan förväntningar. Men jag kom hem som en ny, starkare människa: ”Jag är inte ensam!”, insåg jag.

I HRF:s gemenskap fick Birgitta både praktiskt stöd och ny kunskap. Världen kändes plötsligt lite lättare att ta sig an.

– Men det bästa med HRF är nog att där blir jag sedd som den jag är. Det stärker självkänslan och väcker glöden att kämpa för ett samhälle för alla.

BIRGITTA TELL, 61,
pensionerad sjukvårdschef, har haft
nedsatt hörsel i över 30 år. HRF-medlem.

Foto: Peter Knutson

UBAH ROBLEH, 29,
är barndomshörselskadad
med hörapparat på båda
öronen. HRF-medlem.

Foto: Peter Knutson

HRF:s tinnitusgrupper ger hjälp till självhjälp genom bland annat vattengymnastik och stödsamtal. Foto: Pavel Koubec

Som medlem i HRF kan du...

- ... få råd och stöd från andra i samma situation, som vet hur det känns.
- ... umgås i tillgänglig miljö, med teleslinga och tolk, även på resor och utflykter.
- ... påverka politiker och andra beslutsfattare.
- ... delta i studiecirklar om allt från vinprovning till tecken som stöd, tss.
- ... delta i en självhjälpgrupp.

HRF:s föreningar ordnar aktiviteter för hela familjen.

Foto: Pål Sommelius

210 föreningar med samma mål

Hörselskadades Riksförbund är en rikstäckande, partipolitiskt och religiöst obunden organisation.

Mycket har hänt sedan starten 1921. Vägörenhetsorganisationen har utvecklats till ett demokratiskt förbund, förankrat i FN:s standardregler om funktionshindrades rätt att leva som fullvärdiga samhällsmedborgare.

Som 80-åring är alltså HRF modernare än någonsin.

Förbundet har drygt 32 000 medlemmar, fördelade på 210 föreningar i 23 distrikt.

Hos oss ersätts utanförskap av gemenskap. Kunskap, engagemang och god tillgänglighet gör att alla kan vara med i HRF. Även anhöriga är välkomna; föräldrar, makar, barn – alla påverkas när någon i familjen har en hörselskada.

Vinprovning, teaterkvällar och pubaftnar

– i HRF ryms det mesta.

Foto: Magnus Hartman

HRF utmanar och visar vägen

Vi lever i möjligheternas tidevarv.

IT-revolutionen har öppnat dörrar som tidigare var reglade för hörselskadade. I dag finns tekniken för att skapa ett samhälle där alla kan delta.

Men teknik är inte allt. Det krävs också kunskap som tar död på fördomar och en vilja att förändra.

Ofta saknas detta. Fortfarande.

Fortfarande sliter hörselskadade i otillgängliga arbetsmiljöer – och klagar inte, av rädsla för att förlora jobbet.

Fortfarande är hörselskadade utestängda från de flesta svenskspråkiga tv-program och biofilmer, eftersom de inte är textade.

Fortfarande kan hörselskadade sällan uppleva teater, föreläsningar och debatter, eftersom teleslingan är trasig eller saknas helt.

Fortfarande lever de flesta hörselskadade farligt, eftersom nästan alla larm är baserade på ljud som de inte kan höra.

Det försöker HRF ändra på.

Vi informerar och ställer krav på politiker och andra beslutsfattare på alla nivåer, såväl i riksdagen som i kommunala handikappråd.

Vi verkar aktivt för en bättre hörselvård, som ser hela individen, inte bara öron och hörapparater.

Vi sprider kunskap till arbetsgivare, fack, skola, tv- och radiobolag, kultur- och researrangörer och många andra.

Vi är hörselskadades röst i samhället. En röst som hörs.

NILS-ERIK FORSBERG, 63,
bullerskadad stålverksarbetare
med tinnitus. HRF-medlem.

Foto: Peter Knutson

hrf kräver...

... att hörselskadade vuxna får allsidig rehabilitering, med till exempel psykosocialt stöd och kommunikationsträning.

... bästa möjliga hjälpmedel för alla hörselskadade – kostnadsfritt.

... två hörapparater till alla som har nytta av det.

HRF:s många ansikten

HRF är vuxenhörselskadade, alltså personer som har fått sin hörselnedsättning senare i livet. Det kan bero på buller, sjukdom, genetiska faktorer eller olyckor. Bland äldre är det vanligt med så kallad presbycusis, åldersrelaterad hörselnedsättning.

Att bli hörselskadad är en stor förändring, som kan medföra en djup kris. Många har svårt att acceptera sitt funktionshinder. Men den som under lång tid försöker dölja sin dåliga hörsel löper stor risk att blir utanför, vilket kan leda till isolering och depression. Ofta får familjen betala ett högt pris.

Alla vuxenhörselskadade behöver därför allsidig rehabilitering, för att lära sig hantera den nya livssituationen.

Auris granskar och rapporterar

Auris betyder öra på latin. Det är också namnet på HRF:s facktidskrift om hörselskadade.

I åtta nummer per år speglar Auris hörselskadades situation i Sverige. Avslöjande nyhetsartiklar varvas med tekniska och medicinska rön, kulturreportage, aktuell debatt och porträtt av intressanta personligheter.

Varje medlem får Auris gratis hem i brevlådan. Tidskriften läses även av politiker, forskare, läkare, skolledare, journalister med flera, och är alltså en viktig, obunden opinionsbildare i frågor som rör hörselskadades livsvillkor.

MINVOR LUNDBERG, 59,
pensionerad kontorist, barndomshörsel-
skadad. Här med barnbarnet Paulina.
HRF-medlem. Foto: Marie Swartz/Banzai

hrf:s många ansikten

Ett förbund för alla åldrar.

HRF är en mötesplats
som ger hörselskadade en
stark identitet.

Foto: Pål Sommelius

HRF är **barndomshörselskadade**, alltså de som är födda med en hörselskada – ungefär 140 barn per år – eller som har fått hörselskadan under de första uppväxtåren. Dessa hörselskador beror oftast på genetiska faktorer, sjukdom eller olycka.

Oavsett hur hörselnedsättningen har uppstått behöver barnen **habilitering**, med hjälpmedel och kommunikationsträning, för att få en bra start i livet. Det är viktigt, eftersom barndomshörselskadade lever med sitt funktionshinder hela livet.

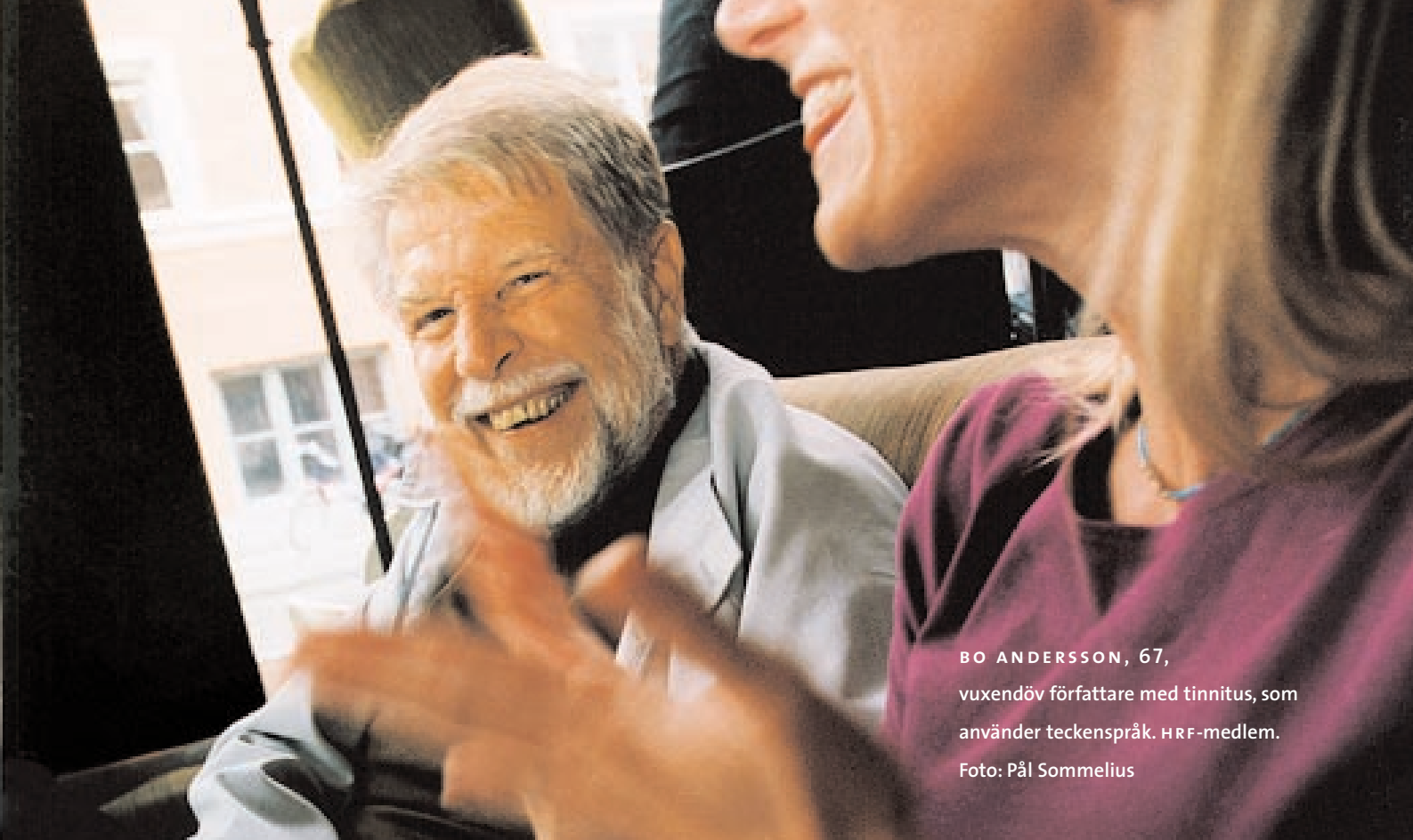
HRF verkar för att de 2 500 barn och ungdomar som behöver anpassad skolgång ska få det, från förskolan upp till universitetet. I våra föräldragrupper kan familjer dela med sig av sina erfarenheter.

Dessutom samarbetar HRF med *Unga Hörselskadade (UH)*, som arrangerar läger, utbildningar med mera. Denna verksamhet bidrar till att stärka hörselskadade barns identitet.

hrf kräver...

... allsidig habilitering för alla hörselskadade barn.

... anpassad skolgång för alla som behöver det.

BO ANDERSSON, 67,
vuxendöv författare med tinnitus, som
använder teckenspråk. HRF-medlem.

Foto: Pål Sommelius

HRF är vuxendöva, alltså personer som blivit gravt hörselskadade eller döva i vuxen ålder. De kommunicerar i första hand genom tal, men många behöver teckenspråk, tecken som stöd (tss) eller läppavläsning för att förstå sin omgivning.

Vuxendöva har god hjälp av teckenspråkstolk eller vuxendövttolk (en tolk som skriver det som sägs på en skärm). Det är också viktigt med tillgång till texttelefon, e-post, fax, sms samt visuell information.

HRF är personer med cochlea implantat (CI), som stimulerar hörselnerven.

Implantatet gör att en döv person kan uppfatta ljud, men det kan inte återställa god hörsel. CI-opererade behöver därför, precis som vuxendöva, tillgång till tolkservice och alternativ kommunikation.

hrf kräver...

... att alla svenska tv-program och all svensk film på bio textas.
... tillgång till visuell information i offentliga miljöer, bland annat på allmänna kommunikationer.
... kostnadsfri, utbyggd tolkservice samt utbildning i teckenspråk och tecken som stöd (tss) för alla som behöver det.

LINNÉA BERGLING, 47,
Linnéa Bergling, 47, gravt hörselskadad
barocksångerska med otoscleros, bär
hörapparater. HRF-medlem.
Foto: Marie Swartz/Banzai

hrf:s många ansikten

HRF är yrkesverksamma hörselskadade. Personer i yrkesverksam ålder utgör mer än hälften av Sveriges hörselskadade, drygt 500 000. Ändå är det en ganska anonym grupp, delvis på grund av det tuffa klimatet på dagens arbetsmarknad.

HRF arbetar för att hörselskadade ska få anpassad arbetsmiljö och därmed bättre livskvalitet. Vi verkar också för att fler hörselskadade ska komma ut i arbetslivet – i dag är förtidspension dubbelt så vanligt bland hörselskadade som i hela befolkningen. Även arbetslösheten är högre i denna grupp.

hrf kräver...

... att alla hörselskadade i yrkesverksam ålder ska få allsidig rehabilitering och anpassad arbetsplats så tidigt som möjligt.

... att ingen diskrimineras i arbetslivet på grund av sin hörselskada.

HRF är äldre hörselskadade. Äldre personer med hörselnedsättning kan lätt bli isolerade om de inte får bästa möjliga hjälpmedel och rehabilitering. Detta i sin tur ökar risken för hälsoproblem, som depression och demens.

I HRF:s föreningar kan äldre hörselskadade umgås och leva ett aktivt liv.

hrf kräver...

...tidig rehabilitering, så att äldre får hjälp med sin kommunikation i väntan på besked om eventuell hörapparat.

...låga avgifter, så att den personliga ekonomin inte hindrar äldre från att söka hörselvård.

...utbildning av vård- och hemtjänstpersonal i hörselskadekunskap.

HERBERT HOLMGREN, 102, pensionerad sjökaptan och lots som blev bullerskadad på 1940-talet. HRF-medlem. Ovan med sin favorit, Mr Bean. Foto: Lars Ardarve

hrf:s många ansikten

HRF är tinnitusskadade. Ofta kallas det öronsus, men lika ofta låter detta inre oljud som pip, tjut, brummande, dånande... Det kan vara mycket svårt att leva med tinnitus, speciellt i början. Därför startade HRF **Tinnitusjouren (0200-22 11 00)**, dit alla kan ringa för att ställa frågor eller bara prata en stund med personer som själva har tinnitus.

Överkänslighet för ljud uppmärksammas allt mer, eftersom samhället blivit bullrigare. Denna hörselskada innebär att även svaga ljud upplevs som höga och plågsamma.

Menières sjukdom kan ge symptom som svår yrsel, illamående, tinnitus och nedsatt hörsel.

I HRF får alla dessa grupper stöd, bland annat i våra självhjälpgrupper. Vår gemenskap ger hörselskadade kraft och kunskap att må bra i sin vardag.

hrf kräver...

... att personer med tinnitus snabbt ska få specialisthjälp och rehabilitering.

... att personer med menière ska få tillgång till bra hjälpmedel och behandling.

... att ljudmiljön i samhället ska förbättras.

Ett globalt engagemang

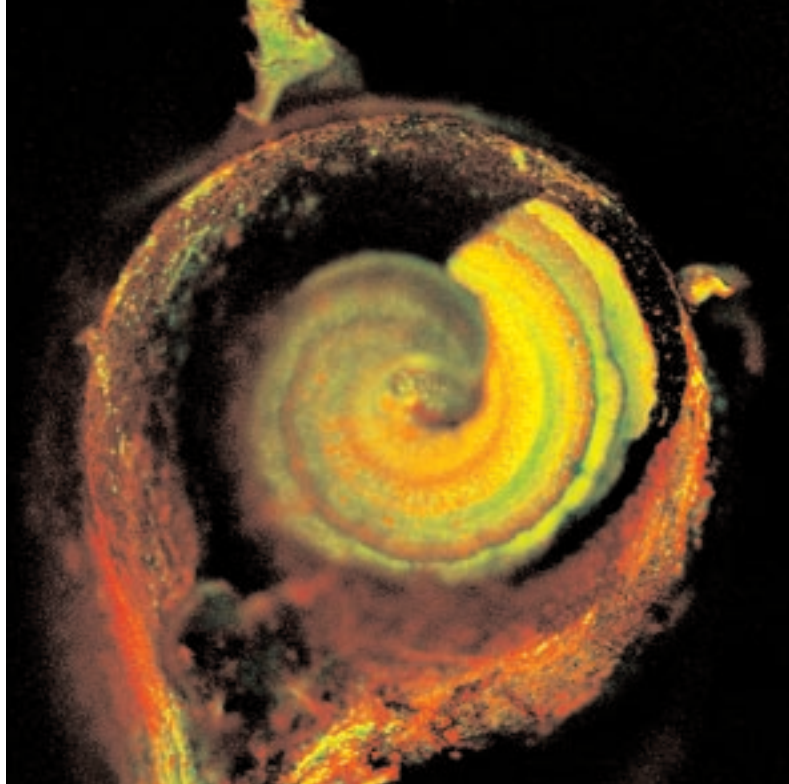
HRF stannar inte vid Sveriges gränser.

Förbundet arbetar även för hörselskadade i övriga världen, bland annat genom de svenska handikapporganisationernas biståndsförening, SHIA. Vi stöttar /har stöttat utvecklingsprojekt i Östeuropa, Östafrika och Sydostasien.

LAOS. Ett av de länder där HRF hjälper till att förbättra hörselskadades livsvillkor. Foto: Magnus Bergström

HRF deltar aktivt i internationella organisationer, bland annat IFHOH World och IFHOH Europe. Vi samarbetar också med Nordiska Hörselskadades Samarbetsskommitté (NHS), inte minst inom EU, för att skapa en värld som är mer tillgänglig och jämlik för hörselskadade.

DET HEMLIGHETSFULLA ÖRAT.
Toppen på hörselsnäckan, foto-
graferad av professor Åke Flock,
Karolinska Institutet, en av de
forskare som fått anslag från
Hörselfonden.

Hörselfonden – ger forskningen växtkraft

Vill du hjälpa oss att hjälpa?

Du kan förbättra hörselskadades liv genom en gåva till Hörselfonden.

HRF:s hörselfond stödjer medicinsk, beteendeveten-
skaplig och teknisk forskning kring hörselskadade och
hörselskadades situation.

Din insats hjälper forskarna söka och finna ny, värdefull
kunskap om till exempel nya behandlingsmetoder för tinni-
tus, bättre hörselhjälpmedel och orsaker till hörselskador.

Sätt in ditt bidrag till Hörselfonden på **postgiro 90 03 56-7**.

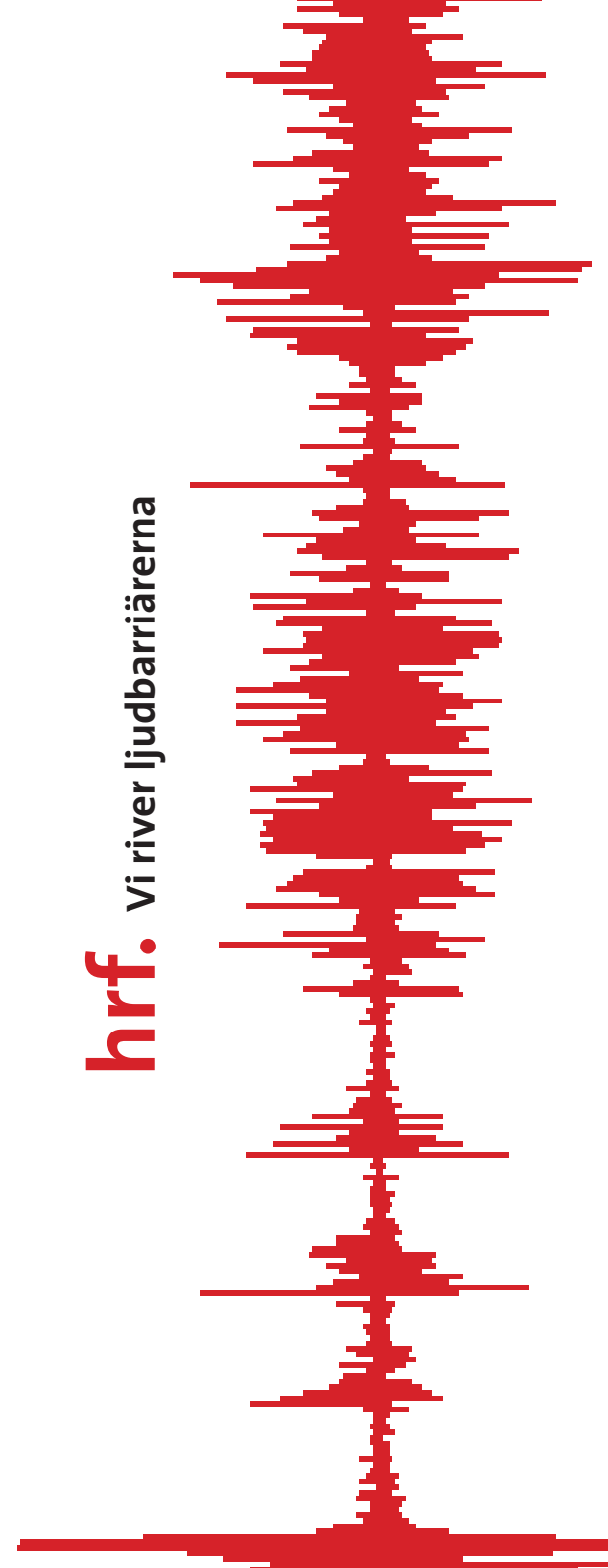
Bli medlem, du också!

Skicka in talongen här intill redan i dag!
Som medlem i HRF Sveriges största organisation
för hörselskadade får du även tidskriften Auris
helt kostnadsfritt.

Hörselskadades Riksförbund
Gävlegatan 16
Box 6605
113 84 Stockholm
Tfn: 08-457 55 00
Texttfn: 08-457 55 01
Fax: 08-31 32 10
E-post: hrf@hrf.se
Webbsida: www.hrf.se

hrf. Vi river ljudbarriärerna

Ja, jag vill bli medlem i HRF.

Ja, jag vill gärna ha ett gratis nummer av HRF:s tidskrift, Auris.

Skicka mer information,

jag vill veta mer om:

Namn:

Adress:

.....

.....

E-post:

Hörselskadades Riksförbund
Svarspost nr 110556202
110 06 Stockholm

hrf. av en miljon skäl

1 000 000 svenskar är hörselskadade. Vi behöver bra ljudmiljö.

600 000 behöver textade tv-program samt annan visuell information.

500 000 arbetar eller studerar. Vi behöver en anpassad arbetsmiljö.

400 000 bär hörapparat. Vi behöver bra tekniska hjälpmedel, lokaler med teleslinga och hörselvård med allsidig rehabilitering.

50 000 har svår, invalidiserande tinnitus. Vi behöver bra rehabilitering. Totalt beräknas 15 procent av svenska folket ha någon form av tinnitus.

40 000 svenskar har Menières sjukdom. Vi behöver tillgång till hjälpmedel och behandling.

Hörselskadades Riksförbund